

Naturstyrelsen Vadehavet
J.nr. NST-5249-00161
Abonnements nr.

Ref. mbrin
Den 28.10.2019

GRÆSNINGSKONTRAKT

§ 1

KONTRAKTENS PARTER

Herved indgås græsningskontrakt for arealet Skikkild hede m Helm Polde og Sprøggelmosen, matrikel nr. 65 Hønning, Arrild beskrevet i § 3 mellem:

Lejer (dyreholder):

<Angiv personnavn eller den ansvarlige kontaktperson hvis gruppe eller forening eller juridiske person hvis virksomhed>

<Angiv adresse>

<Angiv postnr. og by>

<Angiv CVR eller CPR-nr.>

Udlejer (arealejer):

Naturstyrelsen, Vadehavet
Skovridervej 3
6510 Gram
CVR. nr.: 28 42 28 30
Tlf. 72 54 30 00
EAN nr. 579 8000 860 667
E-mail: vad@nst.dk

Kontaktperson: Martin Brink

E-mail: mbrin@nst.dk

Telefon: 41 93 23 30

I det følgende betyder ”Part” enten Lejer eller Udlejer, samlet benævnt ”Parterne”.

§ 2

KONTRAKTPERIODEN

Græsningskontrakten omfatter græsningsretten på arealet Skikkild hede med Helm Polde og Sprøggelmosen. Græsningsretten udlejes i perioden fra 1.1.2020 til den 31.12.2024, begge dage inklusive. Ved kontraktperiodens udløb ophører kontrakten uden yderligere varsel, medmindre der er indgået skriftlig aftale om forlængelse af kontrakten. Såfremt kontrakten forlænges, ophører kontrakten tilsvarende uden yderligere varsel ved udløbet af den forlængede kontraktperiode. Kontrakten kan, hvis begge parter ønsker det, forlænges én gang for 5 år.

I kontraktperioden kan Lejer og Udlejer opsige kontrakten med 3 måneders varsel til ophør den 31. december i det pågældende kalenderår.

§ 3

GRÆSNINGSKONTRAKTENS OMFANG

Kontrakten omfatter græsningsretten på 120 hektar. Arealet er indtegnet på vedlagte kort (se bilag 1). Arealopmålingen er foretaget som ren kortopmåling. Afvigelser i bruttoarealet på under 10 % medfører ikke ret til forholdsmæssigt afslag i afgiften. Afvigelser i bruttoarealet på mere end 10 % udløser et forholdsmæssigt afslag i afgiften. Konstaterede afvigelser i bruttoarealet er ikke en væsentlig misligholdelse af kontrakten, og giver dermed ikke ret til ophævelse.

Formålet med naturpleje af arealet, sammenhængen til de krav der stilles til græsningen, og opfølgning på udviklingen af naturkvaliteten fremgår af vedlagte Naturmålsplan, se bilag 2.

Alt, hvad der er omfattet af denne kontrakt, må hverken helt eller delvist fremlejes, ligesom der ikke må sættes 3. mands dyr på arealerne, medmindre det forinden er skriftligt aftalt med Udlejer.

Udlejer har ret til at udtage mindre dele af arealet til friluftsmæssige formål (stier, p-pladser o.l.), naturgenopretning, -pleje og skovplantning mv. Sådanne udtag skal meddeles til Lejer med minimum 6 måneders varsel til den 31. december i et kalenderår. Udtagning vil medføre forholdsmæssigt nedsættelse af græsningsafgiften svarende til det udtagne areals størrelse.

Lejer overtager arealet i den stand, hvori det er og forefindes ved kontraktens indgåelse.

Lejer må fra ikrafttrædelsestidspunktet, jf. § 2, selv sørge for at tegne alle forsikringer vedrørende det lejede, som Lejer måtte anse for formålstjenelige eller nødvendige, og som i øvrigt er påkrævet i henhold til lovgivningen og andre regler, herunder forsikring for driftstab som følge af eventuel skade på løsøre, besætning m.v.

§ 4 GRÆSNINGSAFGIFTEN

Græsningsafgiften for <Lejer/Udlejer> udgør <årligt ..... kr. pr. ha. ekskl. moms> samlet <årligt ..... kr. ekskl. moms>.

Afgiften reguleres årligt med nettoprisindekset for januar måned i opkrævningsåret.

Den årlige græsningsafgift betales til Lejer d. 1. november hvert år i forpagtningsperioden. Lejer skal sende en e-faktura med opkrævningen.

Udlejer er ansvarlig for at betale ejendomsskatter og andre faste afgifter.

Omkostninger til strømforbrug og vand betales af Udlejer, medmindre andet er skriftligt aftalt.

§ 5 AREALETS BENYTTELSE I KONTRAKTPERIODEN

Græsningsretten udlejes med henblik på afgræsning med hårdføre kreaturer.

Afgræsning: Lejer skal sørge for, at arealet afgræsses med hårdføre kreaturer. Dyrene skal gå på arealet hele året. Undtaget er dog vinterperioder med hård frost/sne, hvor dyrene ikke kan være på arealet uden tilskudsfoder (som ikke er tilladt på arealet). Her skal Lejer tage dyrene af arealet. Græsningsstrykket skal være ca. 0,25 storkreaturer pr. hektar, svarende til 25 voksne dyr inden for hegningen. Ved beregningen af græsningsstryk er der taget udgangspunkt i at omkring 100 ha er græsningsegnede, og ca. 20 ha er enten skov, sø eller vej. Græsningsstrykket evalueres årligt og Lejer skal acceptere ændringer i græsningsstrykket mellem år i forpagtningsperioden.

Lejer er ansvarlig for dyrenes velbefindende, og dyrene skal til enhver tid behandles etisk forsvarligt. Dyrene skal sikres mod vind og vejr i overensstemmelse med deres behov og skal tilses jævnlige i henhold til de til enhver tid gældende bestemmelser i dyreværnsloven. Det påhviler Lejer, at dyrene til enhver tid er øremærket korrekt i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning.

Fangefold eller læskur må ikke etableres. På arealet står mobile elementer, som kan sættes sammen til en midlertidig fangfold.

Særligt opsøgende dyr eller særligt nervøse dyr (uvane dyr) må ikke færdes på arealet. Ansvar for dyrene og den skade, de måtte forvolde, påhviler i enhver henseende Lejer. Henstillinger fra Udlejer vedr. fjernelse af uvane dyr skal efterkommes af Lejer inden for 1. uge.

Der må ikke tilskudsfodres på arealet. Vitamin- og mineraltilskud til dyrene samt fodring i kalveskjul anses ikke for tilskudsfodring og må ske efter nærmere aftale med Udlejer.

Hegn: Udlejer sørger for, at der er opsat et funktionelt og vedligeholdt hegn. Lejer er ansvarlig for den løbende vedligeholdelse af hegningen herunder at hjemtage evt. solcelleanlæg i vinterperioden, som måtte være stillet til rådighed for forpagter. Hvis der i forpagtningsperioden skulle opstå behov for at udskifte en eller flere hegnspæle, så skal pælene udskiftes med én af samme slags/holdbarhed.

Vand: Der findes naturlige vandingssteder på arealet.

§ 6

RÅDIGHEDSINDSKRÆNKNING

Lejer skal udelukkende levere og tilse græsningsdyr og må ikke foretage driftsmæssige indgreb på arealet såsom afpuddning af vegetationen, jordbehandling, tilsåning, gødning mv.

Drænvedligeholdelse forstås af Udlejer, som forbeholder sig ret til ikke at vedligeholde drænene, hvis det er i modstrid med opfyldelse af naturmæssige hensyn på arealet.

Landskabslementer på arealet må ikke ændres i tilstanden.

Offentligheden har adgang til at færdes på arealet. Stier, udsigtspunkter o. lign. skal holdes åbne for offentlighedens adgang. Udlejer er uden ansvar for skader i den forbindelse. Udlejer er ansvarlig for vedligeholdelse af veje, overkørsler, stier, færister, klaplåger, publikumsfaciliteter mm.

Traktorer og lignende maskiner, der anvendes på de udlejede arealer uden for skovveje, hovedspor og pladser, skal som udgangspunkt være forsynet med biologisk nedbrydelig bagtøjsolie (hydraulikolie). Maskiner må dog i begrænset omfang (op til 100 timer om året) anvendes på arealerne, hvis de som minimum er i en tilstand, hvor der ikke drypper olie fra hverken motor, hydrauliksystem eller transmission m.v. Maskinerne skal desuden have en hjul- og dækmontering, der ikke medfører strukturskader på jordbund og bevoksning. Færdsel på arealerne omkring tøbrud og på våd jord skal så vidt muligt undgås.

§ 7

LØN- OG ARBEJDSVILKÅR FOR ANSATTE

Lejer skal sikre, at ansatte hos Lejer og dennes underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område, jf. cirkulære nr. 9471 af 30. juni 2014 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Lejer skal sikre, at de ansatte hos Lejer og eventuelle underleverandører er orienteret om de gældende arbejdsvilkår iht. ovenstående bestemmelse.

Lejer har bevisbyrden for, at forpligtelserne i henhold til ovenstående bestemmelser er overholdt, og Udlejer kan til enhver tid kræve at modtage dokumentation herfor. Dokumentation skal som minimum omfatte lønsedler, lønregnskaber og E-indkomstkvittering. Udlejer kan herudover kræve at se enhver anden form for relevant dokumentation, herunder direkte fra Lejers og dennes underleverandørers medarbejdere. Dokumentation skal være Naturstyrelsen i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse. Naturstyrelsen kan efter konkret vurdering forlænge fristen.

Hvis Lejer ikke inden udløbet af fristen på de 5 arbejdsdage har dokumenteret at overholde arbejdsklausulen, vil det blive betragtet som væsentlig misligholdelse, og Udlejer kan da ophæve kontrakten i henhold til kontraktens misligholdelsesbestemmelser, jf. § 13.

§ 8

GRUNDBETALING

Lejer må ikke søge grundbetaling for arealet.

§ 9

ØVRIGE STØTTEORDNINGER OG TILSAGN

Lejer må ikke søge øvrige støtteordninger eller tilsagn for arealet.

§ 10

JAGT, FISKERI OG RÅSTOFINDVINDING

Retten til jagt, fiskeri og regulering af skadevoldende vildt tilkommer Udlejer. Disse rettigheder kan i kontraktperioden af Udlejer udlejes til tredjemand. Retten til råstofindvinding tilkommer Udlejer.

§ 11

OPLYSNINGSPLIGT

Udlejer eller en af Udlejer dertil bemyndiget person har til enhver tid ret til fri og uhindret adgang til arealet med henblik på at foretage tilsyn, vedligeholdelse, undersøgelser eller tilsvarende. Til brug for bedømmelse af, om Lejer overholder sine forpligtelser, er Udlejer til enhver tid berettiget til at foretage eller lade foretage de fornødne undersøgelser og til at kræve fremlagt relevant dokumentation herfor. Dokumentationen skal være Udlejer i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse.

§ 12

MISLIGHOLDELSE

Lejer skal udover bestemmelserne i nærværende græsningskontrakt respektere de begrænsninger i benyttelsen af arealet, der følger af lovgivningen. Overtrædelse af lovgivningen og bestemmelserne i denne græsningskontrakt betragtes som misligholdelse.

§ 13

OPHÆVELSE

Hvis der sker væsentlig misligholdelse fra en af Parternes side, er den anden Part berettiget til at ophæve kontrakten.

Følgende ikke udtømmende liste betragtes som væsentlig misligholdelse:

- Manglende rettidig betaling af afgiften.
- Overtrædelse af bestemmelser i dyreværnsloven.
- Overtrædelse af bestemmelserne i arbejdsklausulen, jf. § 7.
- Hvis kontraktens udøvelse ikke er i overensstemmelse med de til enhver tid relevante lovkrav eller med af Udlejer vedtagne retningslinjer, som enten er en del af kontrakten, eller som udleveres i kontraktperioden, herunder fx bestemmelser om Naturstyrelsens arbejdsklausul og miljøkrav til maskiner.
- Gentagne overtrædelser af kontrakten, uden at der isoleret set foreligger væsentlig misligholdelse.
- Lejers konkurs, såfremt konkursboet ikke på baggrund af skriftlig henvendelse fra Udlejer inden 10 arbejdsdage tilkendegiver, at boet indtræder i nærværende kontrakt.
- Hvis Lejer i øvrigt misligholder sine forpligtelser væsentligt.

Foreligger der væsentlig misligholdelse af nærværende kontrakt fra Lejers side, kan Udlejer ophæve kontrakten med øjeblikkelig virkning, når Lejer har fået et skriftligt påkrav om at bringe misligholdelsen til ophør inden en af Udlejer skriftligt fastsat passende kort frist, og denne frist ikke er overholdt.

§ 14

ERSTATNINGSANSVAR

Parterne er erstatningspligtige efter dansk rets almindelige regler.

Parterne kan ikke kræve erstatning for driftstab, avancetab eller indirekte tab. Dette gælder dog ikke i følgende tilfælde:

- hvor der fra Lejers side sker misligholdelse af forpligtelserne i kontrakten, og dette medfører fratagelse af Udlejers økologiske autorisation.
- hvor en Part påføres et økonomisk tab i form af manglende udbetaling eller krav om tilbagebetaling af miljøstøtte, som følge af den anden Parts misligholdelse af betingelserne i kontraktens § 5.

§ 15

FORCE MAJEURE

Parternes forpligtelser i henhold til kontrakten suspenderes i tilfælde af force majeure.

Ved force majeure forstås udefrakommende omstændigheder af usædvanlig art, som Parterne ikke er herre over, og som de ikke med rimelighed burde have forudset eller overvundet, herunder naturkatastrofer,

sygdomsepidemier såsom udbrud af mund- og klovsyge o. lign., og som medfører, at opfyldelsen af kontrakten ikke er mulig eller vil påføre en af Parterne en efter dennes forhold urimelig byrde.

Den Part, der vil påberåbe sig force majeure, skal uden ugrundet ophold skriftligt underrette den anden Part om force majeure-begivenhedens opståen og forventede varighed. Årsagen til force majeure skal dokumenteres skriftligt.

Når force majeure-begivenheden er ophørt, genoptages Parternes forpligtelser i henhold til kontrakten.

§ 16 OPHØR

Ved kontraktens ophør tilfalder ethvert jord-, mur- og nagelfast inventar, herunder læskure, hegn o.l. som Lejer har bekostet, Udlejer vederlagsfrit, med mindre andet er aftalt skriftligt forinden.

§ 17 TVISTER

Kontrakten er undergivet dansk ret. Såfremt der opstår en tvist mellem Parterne i forbindelse med nærværende kontrakt, skal Parterne med en positiv, samarbejdende og ansvarlig holdning søge at indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten.

Såfremt Parterne ikke selv er i stand til at løse en eventuel uoverensstemmelse, er Parterne enige om at søge uoverensstemmelsen løst ved mellemkomst af en syns- og skønsmand udpeget af Parterne i fællesskab.

Hvis uenighed ikke kan løses ved forhandling mellem Parterne, skal tvisten endeligt afgøres ved de almindelige domstole efter dansk ret.

§ 18 ØVRIGE BESTEMMELSER

Overdragelse:

Lejer kan hverken helt eller delvist uden Udlejers skriftlige samtykke overdrage sine rettigheder og pligter i henhold til denne kontrakt til tredjemand.

Udlejer har ret til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser efter denne kontrakt til en anden offentlig institution eller til en institution, der ejes af det offentlige eller i det væsentlige drives for offentlige midler.

Ændringer:

Alle ændringer i og tilføjelser til nærværende græsningskontrakt skal aftales skriftligt mellem Parterne for at være gyldige.

Ændringsklausul:

Ved Lejers død, og hvis Lejer efterlader sig ægtefælle eller samlever, er denne berettiget til at indtræde i kontrakten på uændrede vilkår, medmindre Udlejer har vægtige grunde til at modsætte sig dette, herunder at efterladte ikke har det fornødne kendskab til at drive græsningen af arealet videre.

Såfremt Lejers efterlevende ægtefælle eller samlever ønsker at indtræde i kontrakten, skal dette meddeles Udlejer skriftligt senest 6 uger efter, at dødsboets behandlingsmåde er valgt.

Har Udlejer, i tilfælde af Lejers død, ikke rettidigt modtaget meddelelse jf. ovenstående, kan Udlejer opsige kontrakten med 1 måneds varsel.

Tredjemands rettigheder:

Ud over Parterne kan ingen tredjemand støtte ret på denne kontrakt.

Rangordning af dokumenter:

I tilfælde af eventuel uoverensstemmelse skal der anvendes følgende rangordning ved fortolkning:

- Denne kontrakt med bilag inklusiv eventuelle af Parterne underskrevne skriftlige tillæg og ændringer til denne kontrakt.
- Det samlet udbudsmateriale.

- Tilbudsmateriale fra Lejer.

§ 19
UNDERSKRIFT

Denne kontrakt er først gyldig, når den er forsynet med Parternes underskrift.

Lejer (dyreholder):

Udlejer (arealejer):

Dato og underskrift

Dato og underskrift

Oplysning om databehandling af dine personoplysninger

Dine afgivne oplysninger vil blive brugt til at indgå en græsningskontrakt med Naturstyrelsen, som er dataansvarlig. Du kan kontakte Naturstyrelsen på nst@nst.dk og tlf.nr.: 7254 3000. Afgivelsen af oplysningerne er en forudsætning for, at vi kan indgå en græsningskontrakt, da vi har pligt at udøve forsvarlig økonomisk forvaltning og fx hvidvaskreglerne kræver, at vi ved, hvem vi laver kontrakter med og også har journaliseringspligt. Det vil ikke være muligt at indgå en græsningskontrakt uden at have disse oplysninger.

Du kan anmode om indsigt i de oplysninger

Du har efter anmodning krav på at få berigtiget oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, ligesom du kan anmode om begrænset behandling og gøre indsigelse mod behandling af dine oplysninger.

Du kan også kontakte vores databeskyttelsesrådgiver, Kasia Torian, på mail: dpo@nst.dk og tlf.nr.: 9359 7011. Du har mulighed for at klage over behandlingen af dine personoplysninger til Datatilsynet, Borgergade 28,5, 1300 Kbh. K, tlf.nr.: 3319 3200, mail: dt@datatilsynet.dk.

Naturstyrelsen anvender fuldt automatiserede afgørelser/gør brug af profilering i disse situationer: Græsningsafgifterne indgår i det overordnede regnskab.

Hvordan bruger vi oplysningerne?

De oplysninger, du afleverer/indsender bruges til overholdelse af statens krav til regnskabsføring.

Vi offentliggør og videregiver følgende oplysninger

- Der sker ikke offentliggørelse, men der kan ske anmodning om aktindsigt fra andre end dig selv og din eventuelle repræsentant (konsulent, advokat eller lignende) og i de tilfælde tilrettes den konkrete sag så anmodningen bliver behandlet efter miljøoplysningsloven og offentlighedsloven. Det betyder, at der normalt vil blive givet fuld aktindsigt i dine oplysninger.

Så længe beholder vi oplysningerne

Alle øvrige oplysninger opbevares i overensstemmelse med offentlighedslovens principper, således at de er tilgængelige af hensyn til offentlighed i forvaltningen. I øvrigt følges Rigsrevisionens og Rigsarkivarens anvisninger for arkivalier.

Vores hjemmel til behandling af dine personoplysninger findes i følgende regelsæt:

Persondatalov, persondataforordning og Budgetvejledningen samt delegationsbekendtgørelsen for Naturstyrelsen